

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

จากการศึกษาและวิเคราะห์ถึงประเด็นปัญหากฎหมายในการควบคุมแรงงานต่างด้าวในธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง ศึกษากรณีแรงงานไร้ฝีมือ ใน 3 ประเด็น คือ ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมและคุ้มครองแรงงานต่างด้าว ปัญหาการจ่ายค่าจ้างขั้นต่ำแก่แรงงานต่างด้าว และปัญหาด้านสวัสดิการแรงงานต่างด้าว สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ ดังต่อไปนี้

5.1.1 ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมและคุ้มครองแรงงานต่างด้าว

แรงงานต่างด้าวในธุรกิจรับเหมาก่อสร้างที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย ส่วนใหญ่แล้วนั้นจะเป็นแรงงาน 3 สัญชาติ ซึ่งได้แก่ พม่า ลาวและกัมพูชา ที่มีทั้งเข้ามาทำงานแบบถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย แรงงานต่างด้าว 3 สัญชาตินี้จะอดทนต่องานหนัก ไม่เลือกงานและเรียนรู้งานได้เร็ว มักจะอดทนต่องานที่อันตราย (Dangerous) สกปรก (Dirty) และงานที่ลำบาก (Difficult) หรือเรียกอีกอย่างว่า งานประเภท 3D ซึ่งในธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง แรงงานต่างด้าวเหล่านี้สามารถทำงานทดแทนแรงงานที่เป็นคนไทยที่ขาดแคลนได้จึงไม่ถือว่าเป็นการแย่งงานคนไทยทำแต่อย่างใด

อย่างไรก็ดี ในการควบคุมแรงงานต่างด้าวในธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง ตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2551 เนื่องจากว่าสถานการณ์ของตลาดแรงงานไทยในธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง จำเป็นที่จะต้องอาศัยแรงงานต่างด้าวไร้ฝีมือเหล่านี้ เข้ามาทำงานในอาชีพกรรมกรก่อสร้างเป็นจำนวนมาก เพราะแรงงานที่เป็นคนไทยมักจะไม่นิยมทำอาชีพกรรมกรก่อสร้าง ดังนั้น เพื่อเป็นการคุ้มครองแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานไม่ให้เกิดการว่างงานและการแอบอาศัยอยู่อย่างผิดกฎหมายมากเกินไป ควรมีการจัดตั้งศูนย์แลกเปลี่ยนแรงงานสาขาก่อสร้างขึ้นเป็นการเฉพาะ ซึ่งก็จะทำให้การควบคุมแรงงานต่างด้าวในธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง มีความเป็นธรรมและมีประสิทธิภาพในการควบคุมดูแลมากยิ่งขึ้น

5.1.2 ปัญหาการจ่ายค่าจ้างขั้นต่ำแก่แรงงานต่างด้าว

อัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นเรื่องที่กระทรวงแรงงานให้ความสำคัญตลอดมาเนื่องจากเป็นเรื่องที่มีผลต่อความเป็นอยู่ของผู้ใช้แรงงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งค่าจ้างขั้นต่ำเป็นปัจจัยสำคัญต่อสวัสดิการของแรงงานไร้ฝีมือ วัตถุประสงค์เบื้องต้นของการกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำของแรงงานต่างด้าวในอาชีพกรรมกรก่อสร้างนั้น ถือว่าเป็นการสร้างหลักประกันให้แรงงานต่างด้าวในอาชีพก่อสร้าง มีรายได้เพียงพอต่อการครองชีพและได้รับผลตอบแทนอย่างเป็นธรรมจากการใช้แรงงาน ซึ่งเป็นการที่รัฐบาลเข้ามาคุ้มครองมิให้ผู้จ้างแรงงานถูกเอาเปรียบจากนายจ้างที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและช่วยจัดความยากจนของแรงงานไร้ฝีมืออีกด้วย

กรณีตามปัญหาสามารถสรุปได้ว่า แรงงานต่างด้าวที่เข้ามาประกอบอาชีพกรรมกรก่อสร้างในประเทศไทยนั้น เป็นแรงงาน 3 สัญชาติ คือ พม่า ลาวและกัมพูชา ซึ่งแรงงานต่างด้าวเหล่านี้เลือกที่จะเข้ามาประกอบอาชีพในประเทศไทย เพราะสามารถสร้างรายได้ให้มากกว่าการทำงานในบ้านเกิดของตนเอง แม้ว่าแรงงานต่างด้าวเหล่านี้มักจะถูกนายจ้างหรือผู้ประกอบการเอาเปรียบ โดยการจ่ายค่าจ้างที่ต่ำกว่าค่าจ้างขั้นต่ำก็ตาม ก็ยังคงยอมรับและยังทำงานกรรมกรก่อสร้างต่อไป เพราะจำเป็นจะต้องหาเลี้ยงตนเองและครอบครัว ด้วยเหตุนี้ จึงควรจะมีการบัญญัติกฎหมายที่ใช้สำหรับแรงงานต่างด้าวขึ้นเป็นการเฉพาะและชัดเจน ซึ่งอาจเทียบเคียงกับหลักเกณฑ์จากพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2551 เพื่อเป็นการควบคุมนายจ้างหรือผู้ประกอบการในการหลีกเลี่ยงกฎหมายและไม่จ่ายค่าจ้างขั้นต่ำแก่แรงงานต่างด้าวอีกด้วย ซึ่งจะช่วยให้เป็นการลดปัญหาในด้านต่างๆตามมาได้

5.1.3 ปัญหาด้านสวัสดิการแรงงานต่างด้าว

จากปัญหาในด้านสวัสดิการของแรงงานต่างด้าว พอจะสรุปได้ว่า แรงงานต่างด้าวในอาชีพกรรมกรก่อสร้างที่เข้ามาทำงานในประเทศไทยนั้น มักจะเข้ามาอาศัยอยู่กันเป็นครอบครัว พ่อ แม่ ลูก และมักจะอาศัยอยู่กันตามไซต์งานก่อสร้างเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเด็กต่างด้าวเหล่านี้ ยังขาดทั้งการศึกษา อนามัย พื้นที่ปลอดภัย เพราะเมื่อพ่อ แม่ ต้องออกไปทำงานตามไซต์งานก่อสร้าง เด็กต่างด้าวเหล่านี้ก็ต้องอาศัยอยู่กันตามลำพัง ซึ่งอาจเกิดอันตรายและปัญหาตามมาได้ ดังนั้น เมื่อมีการจัดสวัสดิการในเรื่องที่อยู่อาศัยให้แก่แรงงานต่างด้าวเหล่านี้ โดยให้มีที่อยู่เป็นหลักแหล่งที่เป็นระเบียบเรียบร้อย อยู่ไม่ไกลจากไซต์งานก่อสร้างมากนัก โดยจัดให้มีศูนย์ดูแลเด็กก่อสร้างไม่ว่าจะเป็นเด็กที่เป็นสัญชาติไทยหรือสัญชาติใดก็ตาม สามารถอยู่รวมกันและเรียนรู้ไปพร้อมๆกันได้ ก็จะเป็นการลดปัญหาที่อาจนำไปสู่ปัญหาสังคมได้ เพราะไม่ว่าจะเป็นเด็กที่อยู่ที่นี่ หรือเด็กที่

เราเจอตามข้างถนน หรือตามแหล่งก่อสร้างก็ดี ถ้าเขาได้รับการศึกษาแล้ว เขาก็จะเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติต่อไปในอนาคตและไม่เป็นปัญหาสังคมอย่างแน่นอน

ดังนั้นควรมีการเพิ่มเติมบทบัญญัติในส่วนของสวัสดิการแรงงานต่างด้าวขึ้นเป็นการเฉพาะอย่างชัดเจน ซึ่งอาจเทียบเคียงกับหลักเกณฑ์จากพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2551 เพื่อถ่ายทอดการปฏิบัติและควบคุมแรงงานต่างด้าวได้อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อให้เกิดความเรียบร้อยต่อสังคมต่อไป อีกทั้งยังสามารถลดปัญหาต่างๆตามมาได้ โดยเฉพาะปัญหาในด้านอาชญากรรมและปัญหาทางด้านสังคม

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการสรุปประเด็นปัญหาทั้ง 3 ประเด็นดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาดังกล่าว ดังต่อไปนี้

5.2.1 ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมและคุ้มครองแรงงานต่างด้าว

เสนอให้มีการจัดตั้งศูนย์แลกเปลี่ยนแรงงานสาขาก่อสร้าง เช่นในประเทศมาเลเซีย เพราะจะได้ควบคุมและติดตามแรงงานก่อสร้างได้เป็นการเฉพาะ ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันการว่างงานและการแอบอาศัยอยู่อย่างผิดกฎหมายของแรงงานต่างด้าว

5.2.2 ปัญหาการจ่ายค่าจ้างขั้นต่ำแก่แรงงานต่างด้าว

1) เสนอให้มีการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่บังคับใช้กับแรงงานต่างด้าวในทุกสาขาอาชีพและทุกเชื้อชาติอย่างชัดเจนและเป็นการเฉพาะโดยไม่เลือกปฏิบัติ ซึ่งอาจเทียบเคียงจากอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2551

2) เสนอให้มีบทลงโทษที่รุนแรงและเข้มงวดแก่ผู้ที่ฝ่าฝืนหรือหลีกเลี่ยง การจ่ายค่าจ้างขั้นต่ำแก่แรงงานต่างด้าวอย่างจริงจัง เช่นกรณีประเทศอเมริกา เป็นต้น

5.2.3 ปัญหาด้านสวัสดิการแรงงานต่างด้าว

1) เสนอให้มีการเพิ่มเติมบทบัญญัติในส่วนของสวัสดิการแก่แรงงานต่างด้าวขึ้นไว้ให้ชัดเจนเป็นการเฉพาะ ซึ่งอาจเทียบเคียงจากพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2551

2) เสนอให้มีการฝึกอบรมหลักสูตรป้องกันภัยสำหรับอุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยเฉพาะ เช่นกรณีประเทศสิงคโปร์ เป็นต้น

3) เสนอให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์สำหรับการจ้างแรงงานต่างด้าวในสาขา ก่อสร้าง โดยผู้ประกอบการต้องมีหอพักให้คนงาน ก่อนที่จะได้รับการอนุญาตให้ขึ้นทะเบียนคนต่างด้าวเข้าทำงานในกิจการได้

4) เสนอให้มีการจัดตั้งโครงการศูนย์เด็กก่อสร้าง ในบริเวณใกล้เคียงไซต์งานก่อสร้าง หรือสถานที่ตามความเหมาะสมของพื้นที่นั้นๆ เพื่อช่วยลดปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับเด็กเหล่านั้นได้

5) เสนอให้มีการกำหนดเวลาพักผ่อนสำหรับแรงงานในสาขาก่อสร้าง เพราะถือเป็นงานที่ต้องใช้กำลังกายค่อนข้างหนัก และจัดให้มีสาธารณูปโภคที่สะอาดปลอดภัย เช่น มีน้ำดื่มที่สะอาดและห้องน้ำที่ถูกลักษณะ เป็นต้น